

Työeläkelaitoksille

ESITYS YRITTÄJIEN OIKEUDESTA TYÖTTÖMYYSTURVAAN

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laeiksi työttömyysturvalain, työttömyyskassalain, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain ja työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta (HE 267/1994 vp). Esityksessä on ehdotus yrittäjien oikeudesta työttömyysturvaan. Yrittäjillä olisi tulevaisuudessa oikeus sekä TTL:n mukaiseen peruspäivärahaan että ansioon suhteutettuun päivärahaan. TTL:ssa määriteltäisiin yrittäjän käsite.

Yrittäjille oma työssäoloehto

Oikeus työttömyyspäivärahaan edellyttäisi yrittäjän työssäoloehdon täyttymistä. Työssäoloehto olisi sama sekä peruspäivärahassa että ansiopäivärahassa. Se täyttyisi, kun henkilö on toiminut yrittäjänä vähintään kaksi vuotta työttömyyttä edeltäneen neljän vuoden aikana. Työssäoloehto täyttyisi yrittäjätoiminnalla, joka on laajuudeltaan olennaista.

Yrittäjien ansiopäivarahajärjestelmä

Yrittäjän oikeus ansiopäivärahaan edellyttäisi lisäksi, että työssäoloehto on täyttynyt henkilön ollessa vakuutettuna työttömyyskassan jäsenenä. Työttömyyskassan (yrittäjäkassaan) liittyminen olisi yrittäjille vapaaehtoista.

Päiväraha

Yrittäjän ansiopäiväraha muodostuisi peruspäiväran suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta. Ansio-osa määrättäisiin yrittäjän valitseman työtulon perusteella ja saman työtulon perusteella määräytyisivät myös kassan jäsenmaksut. Lähtökohtana on, että yrittäjän työtulo työttömyysvakuutuksessa olisi sama kuin YEL- tai MYEL-työtulo, mutta yrittäjä voisi tässä vakuuttaa itsensä pienemmästäkin työtulosta. Suurempaa työtuloa kuin eläkevakuutuksessa yrittäjä ei voisi valita.

Jollei yrittäjä liittyisi yrittäjäkassaan, hän saisi työttömäksi jäädessään peruspäivärahaa.

Lakiosasto

14.11.1994

Yrittäjillä ei olisi oikeutta TTL:n 26 §:n 2 momentin mukaisesti lisäpäiviin, vaan työttömyyspäivärahaa voitaisiin maksaa enintään 500 työttömyyspäivältä neljän peräkkäisen kalenterivuoden aikana.

Yrittäjän määrittely TTL:ssa

Yritystoimintaa harjoittavaksi henkilöksi katsottaisiin henkilö, joka päätointaansa varten on velvollinen ottamaan itselleen YEL- tai MYEL-vakuutuksen.

Tämän lisäksi yrittäjä olisi

- 1 osakeyhtiössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö,
  - joka itse omistaa vähintään 15 % tai
  - jonka perheenjäsenet tai hän yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa vähintään 30 % osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla muutoin on vastaava määräämisvalta tai
- 2 osakeyhtiössä työskentelevä henkilö, jos hänellä itsellään tai hänen perheenjäsenillään tai heillä yhdessä on vähintään puolet osakepääomasta, osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai muutoin vastaava määräämisvalta tai
- 3 henkilö, joka 1 ja 2 kohdissa mainitulla tavalla työskentelee muussa yrityksessä tai yhteisössä, jossa hänellä tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä ja perheenjäsenillä yhdessä on vastaava määräämisvalta.

Voimaantulo Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.1995.

Esitysteksti Hallituksen esitystä voi tilata painatuskeskus Oy:stä, puhelin (90) 566 0566 (Valtikka-kirjakauppa).

Vaikutukset työeläkepuolelle

Siitä, miten mahdolliset TTL:n muutokset vaikuttavat yrittäjien työttömyyseläkeoikeuteen, jälkikarenssi-aikaan ja työeläkelisän laskemiseen, annetaan ohjeet erikseen.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivisto